

ДЛЯ ДИТЯЧОЇ РАДОСТІ

Ім'я нашого земляка письменника Володимира Сенцовського (літературний псевдонім журналіста В. Яценка) уже давно відоме читачам завдяки книжечкам для малят — «Хлоп'ята з Тополиної вулиці», «Оленка не хоче співати», «Дивень-ранок» та інші.

Народився Володимир Іванович 22 липня 1952 року в селі Носелівка Борзнянського району.

У 1973 році закінчив філологічний факультет Ніжинського педінституту імені М. В. Гоголя. Учителював в сільській школі, нині — журналіст. Саме в ті роки Володимир написав кілька творів для дітей, які були опубліковані в місцевій пресі. Тепер В. Сенцовський — автор шести дитячих книжок. І кожна з них розкриває чарівність рідного краю, душ і сердець людей, яких добре знає і любить прозаїк і поет.

В. Сенцовський — тонкий лірик, він глибоко знає психологію дитини. Образи, створені письменником, осяяні глибиною думок і почуттів. Тони, якими він змальовує сільське життя, м'які, пастельні. Але скільки тут відтінків! Приємно дивують художні образи, які розвивають творчу уяву маленьких читачів.

А щойно в Чернігові вийшла друком ще одна книжечка автора «ЛИЦАР І ПОПЕЛЮШКА» — маленька повість та оповідання і вірші для середнього шкільного віку. Це чудовий подарунок хлоп'ятам і дівчаткам, які вчать пізнавати світ, розрізняти добро і зло, входять у складний процес людських взаємин.

До нової збірки увійшли твори про дітей і школу, які вперше побачили світ на сторінках чернігівської молодіжної газети «Гарт». Це видання ще раз засвідчило, що В. Сенцовський цікаво, оригінально йде своєю творчою стежкою. Автор не зрадив своїм переконанням. Він не шукає чорноти, негативу, бо в нього ніжна і любляча душа.

Як бере за душу «Полонез Огінського», де хлопчик і дідусь за допомогою музики знаходять спільну мову, мовби виникає душевна єдність поколінь, яку дехто уперто намагається розірвати.

Або «Народження Ікара» — пісня гуманізму, любові, вірніше, взаємолюбові всього сушого на землі, що здатна творити дива.

Припадають до душі його вірші — зовні прості, непретензійні, теп-лі й щиро розчулені, осяяні коханням, щирою дружбою, вірою в майбуття.

Травневий сад напнув вітрила,
Змахнуло сонце чарівним веслом,
І ніжна пелюсткова хвиля
Гойднула, наче, човника, село.
І вже, радіючі тій ласці,
Що полонила тихий світ умить,
Пливе село, немав у казці,
У казці, де ніколи не штормить.

Та чи не найголовніше в оповіданнях В. Сенцовського те, що автор спонукає своїх читачів замислитись, чи правильно чинять його герої. Спонукає, а не повчає менторським тоном.

Авторська ненав'язливість, уміле маневрування творчими прийомами робить твори письменника вивершеними, високохудожніми.

Характери героїв книжки проявляються у стосунках з ровесниками, батьками, сусідами. Навіть прояви дитячого егоїзму чи надмірна

цікавість здатні виховати в малих читачів риси, яких так не вистачає сьогодні навіть нам, дорослим.

У передньому слові до збірки В. Сенцовського «ЛИЦАР І ПОПЕЛЮШКА» письменник Віктор Кава, наш земляк, лауреат премії імені Лесі Українки, пише: «Коли я прочитав його збірку «Привези мені, тату, сонце», то мовби мурашки забігали по моєму тілу — ось вона, поезія в прозі, ось нащадок великого Степана Васильченка, мого вчителя».

З цими словами талановитого майстра української дитячої літератури не можна не погодитись.

Наталія ФУРНИКОВА.

ПОВЕРНЕННЯ ГЕТЬМАНА

Павло Скоропадський особа, навколо якої тривалий час точилися неабиякі дискусії. Тому поява його книги «СПОГАДИ», що побачила світ 1995 р. у Києві (видавництво «Філадельфія»), зацікавила не лише істориків, краєзнавців і педагогів, але й широке коло читачів.

Нарис спогадів останнього гетьмана України, що пропонується читачеві, дає можливість відчувати внутрішній світ цієї людини, побачити й зрозуміти світогляд Скоропадського, його оцінку подій, які переживала українська земля у важкі роки революції і в епіцентрі яких певний час він перебував (автор охоплює період з 1917 по 1918 рр.).

«СПОГАДИ» вражають ясним, відвертим і недвозначним описом розвитку найважливіших аспектів діяльності Павла Скоропадського, насамперед як головнокомандувача 24-им корпусом російської імперської армії, Першим Українським корпусом і як гетьмана України. Скоропадський наголошує, що він хоче подати власне бачення подій свого часу так, як він сам їх розумів, а оцінка його роботи—це справа майбутньої історичної науки: «Можливо, майбутнім історикам революції мої записки пригодяться. Прошу їх повірити, що все, написане мною буде правильним, тобто я буду заносити так, як мені бачилось становище на даний час, а чи правильно я думав, чи неправильно — у цьому допоможе розібратись майбутнє».

До книги також увійшли спогади Павла Скоропадського «МОЄ ДЕТСТВО НА УКРАЇНЕ», де автор згадує про найкращі роки свого життя на Чернігівщині.

Спомини починаються з того періоду, коли автор перебував в Тростянці на Ічнянщині. Павло Скоропадський дає яскраву характеристику рідних, змальовує побут і звичаї родини. «Мой дед, Иван Михайлович Скоропадский — бывший полтавский губернский предводитель дворянства. По выходе в отставку он поселился в своем имении Тростянец, где и жил почти безвыездно. Это был очень умный и образованный человек... У Ивана Михайловича была одна страсть: это любовь к природе. Живя, как я уже сказал выше, постоянно в Тростянце и обладая крупными средствами, он создал Тростянецкий парк, который к концу его жизни представлял крупную достопримечательность Украины. Не говоря о художественной стороне последнего, удивлявшей всех, кому приходилось в нем бывать, парк этот по количеству собранных в нем редких экземпляров деревьев мог конкурировать с первоклассными ботаническими садами Европы».

Родина Скоропадських була дуже гостинна, тому до них часто заїжджали сусіди, серед яких Василь Васильович Гарновський відо-